

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การพิจารณารับงานสอบบัญชี

Johnstone (2000) การตัดสินใจรับงานสอบบัญชีเป็นกระบวนการประเมินความเสี่ยงและการปรับความเสี่ยง ซึ่งผู้สอบบัญชีประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า เช่น สภาพทางการเงิน การควบคุมภายใน เป็นต้น และพิจารณาว่าผู้สอบบัญชีจะมีความเสียหายจากการรับงานสอบบัญชีโดยเกิดการขาดทุนจากการรับงานหรือการถูกดำเนินคดีในอนาคต ผลที่ได้แสดงให้เห็นว่าผู้สอบบัญชีจะพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับลูกค้ากับความเสียหายของผู้สอบบัญชีในการรับงานสอบบัญชี โดยผู้สอบบัญชีจะปรับความเสี่ยงโดยการคัดเลือกลูกค้าอิงตามลักษณะความเสี่ยงของลูกค้าและอิงตามความเสี่ยงจากความเสียหายของผู้สอบบัญชีในการรับงานสอบบัญชี แต่ผู้สอบบัญชีจะไม่ใช้วิธีปรับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเพื่อทำให้สามารถยอมรับลูกค้าได้มากขึ้น

Asare et al. (1994 อ้างถึงใน Johnstone, 2000:2) และ Huss and Jacobs (1991 อ้างถึงใน Johnstone, 2000:2) การฟ้องร้องสำนักงานสอบบัญชีมีมากขึ้น รวมถึงการแข่งขันที่เข้มข้นระหว่างสำนักงานสอบบัญชีก็มีเพิ่มขึ้นด้วย มาตรฐานการสอบบัญชีกล่าวว่าสำนักงานสอบบัญชีควรมีกระบวนการในการทำการตัดสินใจเกี่ยวกับการรับงานสอบบัญชีแต่กลับไม่มีแนวทางเกี่ยวกับวิธีในการทำการตัดสินใจ

Lloyd et al. (1994) การทราบถึงประเภทธุรกิจของลูกค้าเป็นสิ่งสำคัญเมื่อประเมินว่าจะรับงานสอบบัญชีของบริษัทหรือไม่ เมื่อทำการประเมินโครงสร้างเงินทุนของลูกค้าแล้วจะพิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท จากนั้นจะดูถึงความสัมพันธ์ของบริษัทที่เกี่ยวข้องกันโดยประเมินว่าบริษัทที่เกี่ยวข้องกันมีอิทธิพลเหนือตัวลูกค้าหรือไม่ การรู้ถึงรายละเอียดข้อบังคับเป็นสิ่งสำคัญในการประเมินความเสี่ยงของลูกค้าระหว่างการตัดสินใจรับงานสอบบัญชี นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึงการปฏิบัติในทางปฏิบัติว่ามีปฏิบัติเช่นเดียวกับบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันหรือไม่

Dean and O'Neill (1996) ระบุว่าการกลั่นกรองลูกค้าที่เป็นผลสามารถลดโอกาสจากการอ้างว่าผู้สอบบัญชีไม่ปฏิบัติตามมรรยาทและภาวะอื่นๆ โดยแบ่งออกเป็น 4 ชั้นคือ

1. การตัดสินใจถึงความเสี่ยงเมื่อแบ่งลูกค้าออกเป็นกรับงานลูกค้าใหม่และการคงไว้ซึ่งลูกค้าเดิม

2. การระบุถึงลูกค้าที่น่าจะมีผลให้ผู้สอบบัญชีถูกดำเนินคดีในเรื่องมรรยาทของผู้สอบบัญชี

3. การสร้างบัญชีสำหรับตรวจรายละเอียดเกี่ยวกับการรับงานหรือคงไว้ซึ่งลูกค้าเพื่อประเมินความเสี่ยงที่สัมพันธ์กับลูกค้า ซึ่งสัญญาณเตือนภัยจะรวมถึง

3.1 ความยุ่งยากทางการเงินในปัจจุบันหรือที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้

3.2 ความยุ่งยากในองค์กร

3.3 ความต้องการบริการที่มีความเสี่ยง

ผู้สอบบัญชีต้องพิจารณาถึงคุณสมบัติที่เหมาะสมเพื่อแน่ใจว่าลูกค้ามีทักษะเฉพาะด้านและมีการฝึกอบรม

4. ผู้สอบบัญชีต้องพิจารณาว่าได้ใช้กระบวนการป้องกันตัวเองหรือไม่

ขอบเขตของกระบวนการที่เป็นไปได้ตั้งแต่การปฏิเสธงานสอบบัญชีจนถึงการลดความเข้าใจผิดโดยการเขียนหนังสือตอบรับงาน

Hardy et al. (1992) ปัจจัยหลักของการควบคุมคุณภาพในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีคือกระบวนการรับงานสอบบัญชี มี 5 ประเด็นในการพิจารณาการตัดสินใจรับงานสอบบัญชี

1. ผู้จัดการของลูกค้าจะเปิดเผยข้อมูลที่มีประโยชน์หรือไม่

2. ความสัมพันธ์ของลูกค้ากับผู้สอบบัญชีคืออะไร

3. ความเสี่ยงจากลูกค้าที่มีผลต่อผู้สอบบัญชีคืออะไร

4. ผู้สอบบัญชีมีความสามารถทางด้านเทคนิคในการให้บริการ ความเชี่ยวชาญงานในอุตสาหกรรมเฉพาะหรือไม่

5. การคิดค่าธรรมเนียมสอบบัญชีมีความสมเหตุสมผลหรือไม่และลูกค้ามีความสามารถจ่ายค่าธรรมเนียมสอบบัญชีได้หรือไม่

บัญชีสำหรับตรวจ (Checklist) ที่มีรายละเอียดที่สำคัญเกี่ยวกับการทำการตัดสินใจรับงานสอบบัญชีจะทำให้กระบวนการรับงานสอบบัญชีมีประสิทธิภาพสูง หลีกเลี่ยงต้นทุนที่สูงและขั้นตอนที่ไม่จำเป็น ช่วยให้แน่ใจว่ากระบวนการที่สำคัญจะได้รับการพิจารณากับลูกค้าทุก

ราย และสามารถพัฒนาคุณค่าของหลักฐานตามกฎหมายได้ อย่างไรก็ตามบางกระบวนการของ บัญชีสำหรับตรวจอาจไม่จำเป็นสำหรับลูกค้าบางราย

Johnstone (2001) ความพยายามป้องกันความเสี่ยงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุด กิจกรรมหนึ่งของสำนักงานสอบบัญชีเกี่ยวกับการฟ้องร้องดำเนินคดีและการแข่งขันที่สูงขึ้นในปัจจุบันนี้ ความพยายามนี้เป็นการตัดสินใจที่จะรับงานจากลูกค้า ก่อนการปฏิบัติงานของลูกค้า สำนักงานสอบบัญชีสามารถป้องกันความเสี่ยงได้

Huss et al. (1993) สำนักงานสอบบัญชีที่มีความรับผิดชอบต่อผู้ใช้งบการเงินและ ต่อสังคมโดยทั่วไปมากขึ้น ทางหนึ่งที่จะประเมินและจัดการความเสี่ยงของธุรกิจในสำนักงานสอบ บัญชีคือการประเมินความสัมพันธ์ลูกค้าปัจจุบันอย่างต่อเนื่องและพิจารณาผลกระทบของการรับ งานลูกค้าใหม่ด้วยความระมัดระวัง การประเมินระดับความเสี่ยงโดยรวม การประเมินความเสี่ยง ของลูกค้าที่มีผลต่อการวิเคราะห์ความเสี่ยงธุรกิจของลูกค้า ความเสี่ยงในการสอบบัญชี และ ความเสี่ยงธุรกิจของผู้สอบบัญชี

Ayers and Kaplan (1998) ข้อมูลของลูกค้าอาจจะมีผลให้การตีความของผู้สอบ บัญชีแตกต่างกันในกระบวนการรับงานสอบบัญชี การสำรวจช่วยสนับสนุนวรรณกรรมที่มีน้อย เกี่ยวกับการพิจารณารับงานสอบบัญชีโดยพิจารณาความแตกต่างระหว่างผู้สอบบัญชี 2 กลุ่มใน เรื่องต่อไปนี้

1. ความสัมพันธ์ระดับของความระมัดระวังในการพิจารณารับงานสอบบัญชี
2. ปัจจัยที่น่าสงสัยที่มีอิทธิพลต่อการพิจารณารับงานสอบบัญชี
3. ขอบเขตที่ปัจจัยเดียวกันจากข้อ 2 มีอิทธิพลต่อการรับงานสอบบัญชี เพื่อตอบคำถาม เบื้องต้น 2 ข้อคือ

3.1 ผู้สอบบัญชีพิจารณาความเสี่ยงในการตัดสินใจรับงานด้วยความระมัดระวัง มากขึ้นหรือไม่

3.2 ถ้าใช่ ทำไมผู้สอบบัญชีจึงต้องพิจารณาด้วยความระมัดระวังมากขึ้น

Fenwick and Jacobs (1991) การตัดสินใจรับงานสอบบัญชีเป็นผลของการตัดสินใจสองด้านคือ ในด้านของลูกค้าและในด้านของสำนักงานสอบบัญชี การเลือกผู้สอบบัญชีโดย ลูกค้าได้รับการวิจัยอย่างกว้างขวางแต่ได้รับความสนใจเล็กน้อยถึงกระบวนการตัดสินใจของผู้ สอบบัญชีในการรับงานลูกค้าใหม่ นอกจากนี้แบบจำลองความเสี่ยงในการตรวจสอบ (Audit risk model) ไม่ได้รวมการประเมินความเสี่ยงที่ทำก่อนการรับงานเข้าไปด้วย การศึกษาทำขึ้นเพื่อ

1. พิจารณาถึงวิธีการตัดสินใจก่อนการรับงานโดยผู้สอบบัญชี และ
2. เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ของวิธีการเหล่านี้ในการรวมความเสี่ยงโดยรวมของสำนักงานสอบบัญชี

นโยบายและวิธีการรับงานสอบบัญชีหรือการคงไว้ซึ่งลูกค้าในสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ 6 แห่ง (Big-Six) ได้รับการพิจารณา การเก็บรวบรวมหลักฐานจากการพิจารณาถึงนโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษรของสำนักงานสอบบัญชีและจากการสัมภาษณ์ผู้สอบบัญชีที่มีอำนาจในการรับงานทำให้ได้ทราบว่าการประเมินความเสี่ยงที่สำคัญเกิดขึ้นก่อนที่จะรับงานลูกค้า การรวมความเสี่ยงมีการวิพากษ์วิจารณ์เพิ่มขึ้นต่อวิธีปฏิบัติของสำนักงานสอบบัญชีเนื่องจากแรงกดดันจากหลายด้านในปัจจุบันได้ปฏิรูปลิ่งแวดล้อมในการตรวจสอบ ความคาดหวังของสังคมเกี่ยวกับบทบาทของผู้สอบบัญชีในการรักษามรรยาทเพิ่มมากขึ้น ความก้าวหน้าในเทคโนโลยีสารสนเทศกำลังเปลี่ยนแปลงลักษณะของวิธีการพิสูจน์หลักฐาน หนี้สินทางกฎหมายของกิจการสำหรับความล้มเหลวที่ถูกกล่าวหาจากการสอบบัญชีเน้นถึงความสำคัญของการประเมินส่วนประกอบต่างๆ ของความเสี่ยง ในการสอบบัญชี

Hartwell et al. (2001) ความเสี่ยงที่สำคัญที่สำนักงานสอบบัญชีเผชิญอยู่อาจจะ เป็นความเสี่ยงที่สัมพันธ์กับลูกค้าที่ไม่เป็นที่ต้องการ รูปแบบของความถี่ในการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี อาจจะชี้ให้เห็นว่าลูกค้าไม่มีชื่อเสียงที่ดี จริยธรรมของฝ่ายบริหาร หรือมีปัญหาทางการเงินที่มีนัยสำคัญ ความสัมพันธ์กับลูกค้าดังกล่าวอาจจะส่งผลให้เกิดความเสียหายกับสำนักงานสอบบัญชีในด้านชื่อเสียง การดำเนินคดี ค่าธรรมเนียมที่ไม่ได้รับ และการสูญเสียเวลา การตัดสินใจรับงานสอบบัญชีเป็นโอกาสเดียวของสำนักงานสอบบัญชีที่จะประเมินและบรรเทาความเสี่ยงเหล่านี้ได้ ผู้สอบบัญชีควรจะพิจารณาถึงข้อมูลจากหลายๆ แหล่งเมื่อทำการประเมินลูกค้า ข้อมูลที่ควรพิจารณาอื่นๆ เช่น ตั้งคำถามเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของกิจการ และปัจจัยอื่นที่มีผลทำให้ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าเพิ่มขึ้น เหตุผลสำคัญที่มีการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีคือการไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับวิธีการทางบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และความกังวลเกี่ยวกับจริยธรรมของฝ่ายบริหาร

2. ผู้ให้บริการงานสอบบัญชีพิจารณาเลือกสำนักงานสอบบัญชี

Addams and Davis (1994) จากการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงความคิดของผู้บริหารบริษัทที่เติบโตเร็วที่สุดในสหรัฐอเมริกาในการเลือกผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเหตุผลในการเลือกผู้สอบบัญชี จึงทำการสำรวจโดยการสุ่มจากบริษัทที่เติบโต

เร็วที่สุดจำนวน 225 บริษัท ซึ่งได้ส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพิจารณาเลือกสำนักงานสอบบัญชี 12 ปัจจัย โดยปัจจัยที่ให้ความสำคัญ 4 อันดับแรกคือ

1. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้อำนวยการตัดสินใจของทางสำนักงานสอบบัญชีและผู้มีอำนาจในการตัดสินใจของบริษัทลูกค้า
2. ความเชี่ยวชาญด้านเทคนิคการตรวจสอบ
3. ค่าสอบบัญชี
4. ความเชี่ยวชาญเฉพาะอุตสาหกรรมของทีมงานตรวจสอบ

Cravens., et al. (1994) ลูกค้ามีแนวโน้มในการค้นหาสำนักงานสอบบัญชีที่มีรูปแบบโครงสร้างองค์กรและรูปแบบการบริหารที่มีความคล้ายคลึงกัน การศึกษาพบว่าการเปรียบเทียบลักษณะของผู้สอบบัญชีและลักษณะลูกค้ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างสำนักงานสอบบัญชีด้วยกัน

Simmons., et al. (1994) การพิจารณาถึงปัจจัยทางด้านราคา คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และการเพิ่มมูลค่าเป็นกุญแจที่มีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชี

Abbot and Parker (2000) บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบในกิจการที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นสิ่งที่อยู่ในความสนใจเพิ่มขึ้นของสาธารณะ คณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นอิสระและมีความกระตือรือร้นมีความต้องการคุณภาพของงานตรวจสอบที่สูงเพราะการคำนึงถึงเกี่ยวกับการสูญเสียทางการเงินและชื่อเสียงจากคดีฟ้องร้อง ผู้สอบบัญชีที่มีความชำนาญในอุตสาหกรรมของลูกค้าจะถูกคาดหวังต่อคุณภาพของงานที่ให้ได้ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่ไม่มีความชำนาญ ดังนั้นจึงตั้งสมมติฐานว่ากิจการที่มีคณะกรรมการตรวจสอบที่มีทั้งความเป็นอิสระและความกระตือรือร้นจะเลือกผู้สอบบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมที่กิจการดำเนินงานอยู่ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและมีความกระตือรือร้นจะเลือกผู้สอบบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญในอุตสาหกรรม

Hermanson., et al. (1994) คุณลักษณะของสำนักงานสอบบัญชีที่สำคัญในการเลือกของลูกค้า 4 ลักษณะคือ ความมีชื่อเสียง ลักษณะส่วนบุคคล ประสบการณ์ในอุตสาหกรรม และค่าสอบบัญชี ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อกระบวนการเลือกผู้สอบบัญชี การวิจัยนี้ทำขึ้นเพื่อระบุการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของสำนักงานสอบบัญชีต่อการเลือกสำนักงานสอบบัญชีของลูกค้า และการระบุถึงความแตกต่างที่สำคัญของปัจจัยที่ใช้ของกิจการขนาดใหญ่และขนาดเล็ก รวบรวมข้อ

มูลโดยการส่งแบบสอบถามไปยังกิจการขนาดใหญ่ 125 ชุดและขนาดเล็ก 120 ชุดที่เป็นลูกค้าของสำนักงานสอบบัญชี ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าความมีชื่อเสียงในกระบวนการพิจารณาเลือกสำนักงานสอบบัญชีเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญโดยไม่คำนึงถึงขนาดของกิจการลูกค้า นอกจากนี้ค่าสอบบัญชีที่เพิ่มขึ้นมีความสำคัญอย่างมากต่อกิจการขนาดเล็ก แต่ไม่มีความสำคัญกับกิจการขนาดใหญ่เมื่อเทียบกับความมีชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี

Addams and Allred (2002) เพื่อให้เข้าใจดีขึ้นเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกผู้สอบบัญชี โดยการเลือกผู้บริหารที่มีอัตราการเจริญเติบโตเร็วที่สุด 500 อันดับแรกในสหรัฐอเมริกา จากนั้นส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารดังกล่าว ผลวิจัยที่ได้คือ ค่าสอบบัญชีไม่ใช่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการตัดสินใจของบริษัทในการเลือกสำนักงานสอบบัญชี แต่ผู้บริหารจะให้ความสำคัญกับความชำนาญในวิธีการตรวจสอบและความชำนาญในอุตสาหกรรมที่ตรวจสอบ รวมถึงความสัมพันธ์อันดีกับผู้สอบบัญชี นอกจากนี้กิจการยังต้องการความเชื่อมั่นอย่างมากเกี่ยวกับทักษะที่ทีมงานตรวจสอบมี ซึ่งยังต้องมีความรู้ที่ดีเกี่ยวกับธุรกิจและอุตสาหกรรมของกิจการ กิจการบางแห่งต้องการให้มีบริการอื่นเพิ่มเติมนอกเหนือจากงานสอบบัญชี เช่น บริการด้านภาษี การให้คำปรึกษา เป็นต้น

ตารางที่ 2.1 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์	วิธีการวิจัย	ผลการวิจัย
รัชมาลัย สุจิตจร วราภา วามวานิชย์ และ จันทร์เจ้า ช่วยดำรงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อศึกษาทัศนคติของธุรกิจต่อการสอบบัญชีโดยพิจารณาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของทัศนคติ 2. เพื่อศึกษาปัจจัยในการเลือกผู้สอบบัญชีของธุรกิจ 3. เพื่อศึกษาความแตกต่างของความเห็นในการให้ความสำคัญของปัจจัยในการเลือกผู้สอบบัญชีของธุรกิจที่มีลักษณะที่แตกต่างกัน 4. เพื่อศึกษาอิทธิพลของทัศนคติต่อการสอบบัญชี ต่อความเห็นในการให้ความสำคัญของปัจจัยในการเลือกผู้สอบบัญชี 	<p>กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 ราย โดยการส่งแบบสอบถามไปยังกิจการที่มีที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือจดทะเบียนในเขต ก รุง เ ท พ ฯ ในระหว่างปี พ.ศ. 2530-2539 และมีใช้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสถาบันการเงิน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. กิจการต้องการจะได้ประโยชน์จากการสอบบัญชีเพื่อให้ผู้สอบบัญชียืนยันและรับประกันความถูกต้องของการบันทึกบัญชีทุกรายการที่ผ่านการตรวจสอบ 2. การทำงานแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ตกลงกัน รวมถึงการให้คำปรึกษาและความเข้าใจในธุรกิจของกิจการนั้นๆ เป็นปัจจัยที่กิจการให้ความสำคัญมากที่สุด 3. ลักษณะและขนาดของธุรกิจมีผลต่อปัจจัยในการเลือกผู้สอบบัญชี
สมหวัง ศุภโชคชัยวัฒนา นิทัศน์ เหมรักษ์ และ พรสวรรค์ เรืองสุขอุดม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อศึกษาให้ทราบถึงปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทจดทะเบียนและรับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 	<p>ส่งแบบสอบถามจำนวน 454 ชุดไปยังบริษัทจดทะเบียนและรับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จรรยาบรรณ คุณภาพงาน และความสามารถของผู้สอบบัญชีเป็นปัจจัยที่มีผลการเลือกผู้สอบบัญชีมากที่สุด ธุรกิจที่ต่างกันมีความเห็นต่อการเลือกผู้สอบบัญชีเหมือนกัน

ตารางที่ 2.1 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์	วิธีการวิจัย	ผลการวิจัย
	<p>2. เพื่อศึกษาให้ทราบถึงปัจจัยที่สำคัญที่มีผลทำให้บริษัทจดทะเบียนและรับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเปลี่ยนหรือคิดจะเปลี่ยนผู้สอบบัญชีรับอนุญาต</p> <p>3. เพื่อศึกษาว่าบริษัทที่มีขนาดต่างกัน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะมีปัจจัยในการพิจารณาเลือกและเปลี่ยนผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร</p> <p>4. เพื่อศึกษาว่าบริษัทที่อยู่ในประเภทธุรกิจที่ต่างกันในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีปัจจัยในการเลือกและเปลี่ยนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร</p>		<p>1. การเปลี่ยนผู้สอบบัญชีมีปัจจัยหลักมาจากความไม่พอใจในคุณภาพงานสอบบัญชี สำนักงานสอบบัญชีไม่เป็นที่ยอมรับ และการขาดประสบการณ์ของผู้ช่วยผู้สอบบัญชี</p> <p>2. ลักษณะและขนาดของธุรกิจไม่มีผลต่อปัจจัยในการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี</p>
<p>Abbot, Lawrence J.; Parker, Susan</p>	<p>เพื่อศึกษาว่ากิจการที่มีคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและความกระตือรือร้นจะเลือกผู้สอบบัญชีที่มีความชำนาญในอุตสาหกรรมของกิจการ</p>	<p>เลือกกิจการ 500 แห่งที่เป็นบริษัทมหาชนใน 11 อุตสาหกรรม โดยดูถึงกิจกรรมต่างๆ ของคณะกรรมการตรวจสอบ</p>	<p>คณะกรรมการตรวจสอบที่มีทั้งความเป็นอิสระและมีความกระตือรือร้นมีความสัมพันธ์กับการเลือกผู้สอบบัญชีที่มีความชำนาญในอุตสาหกรรม</p>

ตารางที่ 2.1 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์	วิธีการวิจัย	ผลการวิจัย
Addams, H Lon; Allred, Anthony	เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ผลต่อการตัดสินใจเลือกสำนักงานสอบบัญชี	ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารกิจการจำนวน 500 แห่งที่เจริญเติบโตเร็วที่สุดในสหรัฐอเมริกา	<ol style="list-style-type: none"> ค่าสอบบัญชีไม่ใช่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการตัดสินใจของทางบริษัทที่จะเลือกสำนักงานสอบบัญชี ผู้บริหารให้ความสำคัญกับเทคนิควิธีการและความเชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมของกิจการ รวมถึงมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้สอบบัญชี
Hermanson, Roger H; Plunkett, Linda M; Turner, Deborah H.	<ol style="list-style-type: none"> เพื่อระบุปัจจัยที่สำคัญที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกสำนักงานสอบบัญชี เพื่อระบุความแตกต่างที่สำคัญของปัจจัยที่ใช้ระหว่างกิจการขนาดใหญ่และขนาดเล็ก 	ส่งแบบสอบถามไปยังกิจการขนาดใหญ่จำนวน 125 ชุดและกิจการขนาดเล็กจำนวน 120 ชุดที่เป็นลูกค้าของสำนักงานสอบบัญชี	<ol style="list-style-type: none"> ความมีชื่อเสียงคือปัจจัยที่สำคัญในกระบวนการเลือกผู้สอบบัญชีและยังคงมีผลต่อขนาดกิจการ ค่าสอบบัญชีที่เพิ่มขึ้นมีผลต่อขนาดของกิจการขนาดเล็ก
Addams, H Lon; Davis, Brian	เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์ที่บริษัทใช้ในการเลือกสำนักงานสอบบัญชี	สัมภาษณ์ผู้บริหารจำนวน 225 แห่ง	หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา 4 อันดับแรกคือความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ความเชี่ยวชาญในเทคนิคการตรวจสอบ ค่าสอบบัญชี และความเชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมของทีมงานตรวจสอบ

ตารางที่ 2.1 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์	วิธีการวิจัย	ผลการวิจัย
Johnstone, Karla M.	เพื่อพัฒนาและศึกษารูปแบบการตัดสินใจรับงาน สอบบัญชี	สอบถามผู้สอบบัญชี จำนวน 137 คน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอบบัญชีพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าและใช้การประเมินถึงผลเสียหายจากการตอบรับงาน 2. ผู้สอบบัญชีจะพิจารณารับงานโดยคำนึงถึงความเสี่ยงและผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการตอบรับงาน รวมถึงการไม่ใช้วิธีการเพิ่มค่าสอบบัญชีเพื่อให้สามารถยอมรับลูกค้าได้มากขึ้น 3. ผู้สอบบัญชีพยายามหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการรับงานสอบบัญชี
Fenwick, Huss H.; Jacobs, Fred A.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อศึกษากระบวนการตัดสินใจรับงานสอบบัญชีโดยผู้สอบบัญชีอิสระ 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของกระบวนการตัดสินใจรับงานสอบบัญชีกับความเสี่ยงโดยรวมของสำนักงานสอบบัญชี 	สัมภาษณ์ผู้สอบบัญชี จำนวน 6 คน	สำนักงานสอบบัญชีให้ความสำคัญแก่การตัดสินใจรับงานสอบบัญชี มีความแตกต่างระหว่างสำนักงานในขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงก่อนการรับงานสอบบัญชี

จากรายงานการวิจัยข้างต้นดังตารางที่ 2.1 ซึ่งให้เห็นถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจรับงานสอบบัญชีและการเลือกสำนักงานสอบบัญชี โดยที่มีการเพิ่มเติมและลดบางปัจจัยเข้าไปจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องต่อสภาวะแวดล้อมของประเทศไทย